

Oponentský posudek

Autorka: Mgr. Minami Toyoshima

Název diplomové práce: Alternativní jazyk ve hrách Václava Havla – rytmus ve hrách *Ztížená možnost soustředění* a *Largo desolato*

Hodnocení:

1. Koncepce práce: A
2. Metodologie a zpracování: A
3. Práce s prameny a odbornou literaturou: A
4. Formální úroveň práce: A

Charakteristika a celkové hodnocení práce:

Ve své magisterské diplomové práci diplomantka úvodem formuluje výchozí výzkumný problém, kdy si jako cíl práce pokládá otázku, jakou funkci ve struktuře (vybraných) dramát Václava Havla nese rytmus, jaké významy tak prostřednictvím rytmu vznikají, tj. co nám rytmus sděluje v rámci alternativního jazyka. Podle mého soudu se jedná o dobře promyšlený a originální příspěvek k analýze a interpretaci Havlových her. Autorka přitom vychází přímo z textu jednotlivých dramát, předkládá čtenáři kompetentní a argumentačně velmi dobře zdůvodněný klíč k jejich současnému čtení, což má své konsekvence pro jejich režijně-dramaturgické uchopení. Domnívám se proto, že tím má tato práce také svůj pozitivní praktický přínos. Autorka tak prokazuje v logicky sestavených a na sebe vhodně navazujících kapitolách, které pojednávají mj. o funkci fráze a jejím vlivu na (ne)sdělovací funkci jazyka v Havlových hrách, o tematizaci odcizení a ztráty identity moderního člověka, o šafaříkovské kritice důsledků strojové civilizace a člověka technokratické redukce, které výrazně ovlivnily mladého Václava Havla, jaký je v jednotlivých dramatických textech vztah mezi rytmem v promluvách a jednáních postav, a jak se tato skutečnost má k tématu mechanizace člověka, které jsou jedním z hlavních východisek Havlova myšlení a rovněž tragikomického zobrazování. Autorka tak velmi dobře dokládá, že každá replika, věta i jednotlivé slovo mají své pevné místo v rámci celkové dramatické kompozice a utváří tím významové a estetické napětí, jež dramatické pásmo „dadaistického“ jednání postav a jejich promluv, v nichž zdánlivě absentuje řád a smysl, povyšuje na alternativní jazyk absurdního dramatu. Zdůvodňuje a obhajuje tedy platnost autorova doporučení, aby inscenátoři text neměnili, neškrtili v něm, neupravovali si repliky „na sebe“ atd., neboť pak hrozí rozpad celkové myšlenkové a dramaticky důsledně vystavěné architektury textu. Správně si všímá také Havlovy inspirace dramatické výstavby u hudební

skladby, přesněji řečeno v kompozici polyfonní fugy, která je založena na opakování a variování jednoho tématu a jeho rozvíjení prostřednictvím kontrapunktu. Ostatně, hudební terminologii autor nepřímou vtělil do názvu hry *Largo desolato*, ale ke vztahu hudební a dramatické kompozice se obracel také v některých svých úvahách či esejistických textech.

Zvolená metodologie je v práci dostatečně vysvětlena a zdůvodněna. Autorka předkládá argumenty logicky a přehledně, teoretická východiska a výzkumné nástroje nevykazují chyby. Práce představuje odbornou literaturu relevantní pro dané téma, systematicky na ni odkazuje a prokazuje mimo jiné také schopnost odbornou literaturu kriticky zhodnotit a relevantně aplikovat její závěry. S citacemi či odkazy pracuje důsledně. Diplomová práce má přiměřený rozsah, včetně seznamu použité literatury a přílohy v podobě přehledných grafů – schémat, které doplňují popis. Je napsaná čtivým a kultivovaným jazykem, kromě několika drobných překlepů je bez závažnějších chyb.

Celkové hodnocení: **A – výborně.**

V Praze dne 22. ledna 2024.

Mgr. Libor Vodička, Ph.D.